

Dumnezeu Însuși lăcrimează pentru noi – dar noi privim cu smerenie și cu iubire spre El?

Duminica a șasea din Post (a Floriilor)

Intrarea Domnului în Ierusalim

5 aprilie 2026

„Înainte de Paști cu șase zile, **Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morți**. Și I-au făcut acolo cină și Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce ședea cu El la masă. Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preț, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mireasma mirului. Dar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari și să-i fi dat săracilor? Însă el a zis aceasta nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur și, având punga, lua din ce se punea în ea. A zis, deci, Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna. Deci **mulțime mare de iudei au aflat că este acolo și au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă și pe Lazăr, pe care-l înviase din morți**. Și s-au sfătuit arhieriei ca și **pe Lazăr să-l omoare, căci, din pricina lui, mulți dintre iudei mergeau și credeau în Iisus**. A doua zi, mulțimea cea mare, care se adunase la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, a luat ramuri de finic și a ieșit întru întâmpinarea Lui și striga: **Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!** Și Iisus, găsind un asin tânăr, a șezut pe el, precum este scris: «Nu te teme, fiica Sionului! Iată, Împăratul tău vine șezând pe mânzul asinei». Acestea nu le-au înțeles ucenicii Lui la început, dar, când S-a preaslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea erau scrise despre El și că acestea I le-au făcut Lui. Așadar, dădea **mărturie mulțimea care era cu El când l-a strigat pe Lazăr din mormânt și l-a înviat din morți. De aceea L-a și întâmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta** (Ev. Ioan 12, 1-18).

1. Intrarea Domnului în Ierusalim între smerenie, triumf și tristețe

Perioada Triodului a început cu smerenia vameșului și se încheie cu smerenia Domnului, care intră în Ierusalim pe mânzul asinei, pentru a răbda în Săptămâna Pătimirilor „scuipări și bătăi și loviri și Cruce și moarte” pentru mântuirea noastră (Otpustul Sfintei și Marii Vineri). Intrarea smerită a Domnului în Ierusalim stă în antinomie cu modul triumfal în care îl întâmpină mulțimea. Hristos a venit pe asin pentru a fi recunoscut ca Mesia cel așteptat, conform profeției lui Zaharia: „Bucură-te foarte, fiica Sionului, veselește-te, fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept și biruitor; **smerit și călare pe asin, pe mânzul asinei**” (Zaharia 9,9). Smerenia Sa este exprimată în multe din cântările slujbei Floriilor. La vecernie, de exemplu, cântăm:

*„Cel ce are scaun cerul și așternut picioarelor pământul, Cuvântul lui Dumnezeu-Tatăl și Fiul, Cel împreună-vecuitor, **S-a smerit astăzi, venind din Betania pe mânz necuvântător**”.*

Sfântul Evanghelist Luca a surprins în relatarea episodului Intrării în Ierusalim un amănunt fundamental, care contrastează cu atmosfera de bucurie a poporului, anume faptul că atunci când Iisus S-a apropiat de Ierusalim „**văzând cetatea, a plâns pentru ea**” (Luca 19,41). Mulțimea Îl aclama, însă El vedea dincolo de aparențele exterioare, știind atât că va urma răstignirea, cât și că imaginea din mintea lor despre El era una falsă. El nu era cine și ceea ce credeau ei, eliberatorul politic de sub stăpânirea romană. El era Fiul lui Dumnezeu coborât pe pământ și venise să arate o altă cale spre Dumnezeu decât cea a puterii și a auto-afirmării, anume calea dăruirii, a smereniei și a iubirii. Otpustul slujbelor din Joia Mare subliniază acest aspect în mod deosebit:

*„Cel ce, pentru nemăsurata Lui bunătate, când a spălat picioarele ucenicilor, **calea cea mai bună ne-a arătat a fi smerenia, și până la Cruce și îngropare S-a smerit pentru noi, Hristos, Adevăratul nostru Dumnezeu**”.*

Episodul intrării Domnului în Ierusalim ne arată astfel că nu orice aclamare de către ceilalți are un temelie solid și adevărat, ci de multe ori pleacă de la imagini și așteptări false sau de la nesinceritate. Cei care L-au aclamat se vor număra printre cei care vor striga câteva zile mai târziu „răstignește-L, răstignește-L!”. Învățăm așadar în această zi de sărbătoare că smerenia și iubirea ne duc sigur către Dumnezeu. Părinții filocalici au subliniat unanim faptul că virtutea smereniei este cea care deschide ușa Raiului pentru fiecare dintre noi. Sfântul Antonie arată în apoftegmele sale, că singura virtute pe care nu o poate imita diavolul este smerenia, în rest poate face fapte de asceză mai mari decât noi. Precum Hristos a biruit hadesul prin smerenia asumată până la Cruce și Îngropare, să ne străduim fiecare dintre noi să mergem pe această cale sigură nu doar în săptămâna care urmează, ci și în toate zilele vieții noastre.

2. Învierea lui Lazăr – „exercițiu pentru înviere”

Intrarea Domnului în Ierusalim este marcată profund de bucuria poporului pentru învierea lui Lazăr, chiar dacă Iisus în adâncul sufletului era trist. Sfânta Evanghelie citită astăzi este dominată de la început până la sfârșit de acest eveniment, arătând că intrarea lui Iisus Hristos în Ierusalim nu poate fi despărțită de învierea din morți a prietenului Său Lazăr. Pentru aceasta l-au aclamat mulțimile, căci nu știau în acel moment că va muri pentru ei, în ciuda prevestirilor pe care le-a făcut El Însuși și a profețiilor. Sâmbăta lui Lazăr și Duminica intrării în Ierusalim nu pot fi înțelese în mod separat. Astfel, cele două sărbători pot fi considerate „Paștele mic” al Bisericii, înțeles ca biruință asupra morții și prefigurare profetică a Învierii de obște prin învierea lui Lazăr. Clement Alexandrinul chiar numește episodul învierii lui Lazăr „exercițiu pentru înviere”. Troparul intrării Domnului în Ierusalim exprimă acest adevăr în modul următor:

„Învierea cea de obște mai înainte de Patima Ta încredințând-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta și noi, ca pruncii, semnele biruinței purtând, Ție Biruitorului morții cântăm: Osana Celui dintru înălțime, bine ești cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului”.

Troparul arată că intrăm și noi liturgic în istoria mântuirii, alăturându-ne pruncilor, care participau sincer și curat la această bucurie. Acest lucru se întâmplă la fiecare Sfântă Liturghie, când la jumătatea Anaforalei cântăm: „Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului. Osana întru cei de sus!”. În Sfânta Liturghie Hristos cel Înviat „coboară” în Sfintele Daruri prin lucrarea sfințitoare a Sfântului Duh, iar noi îl primim în sufletul și trupul nostru prin Sfânta Împărtășanie, care devin „Ierusalimul” în care Domnul intră. Sfântul Ignatie Teoforul numește Sfânta Împărtășanie „medicamentul nemuririi”, pentru că și noi când ne împărtășim înviem din păcat asemenea lui Lazăr scos din mormânt.

Lazăr exprimă întreaga condiție umană supusă determinismului morții, căci în chipul lui aflat în mormânt de patru zile și desfigurat de moarte este chipul fiecăruia dintre noi. Contrastul dintre slava chipului dăruit de Dumnezeu în Rai și chipul supus stricăciunii și morții pe care îl purtăm acum este exprimat în slujba înmormântării, unde cântăm în al patrulea tropar de la *Binecuvântările morților*:

„Chipul slavei Tale celei negrăite sunt, deși port rănile păcatelor; miluiește zidirea Ta, Stăpâne, și o curățește cu îndurarea Ta; și moștenirea cea dorită dăruiește-mi, făcându-mă pe mine iarăși cetățean al Raiului”.

Chiar dacă a fost înviat din morți, Lazăr nu a depășit condiția umană, deoarece tradiția Bisericii ne spune că a mai trăit 30 de ani după aceea, a ajuns episcop în Larnaca în Cipru și a murit din nou, al doilea său mormânt putând fi vizitat până astăzi. Tot tradiția spune că nu a mai zâmbit niciodată până la a doua moarte a sa, cu o singură excepție, când a

văzut un om furând un vas de lut și a spus „lutul fură lutul”. Prin aceasta a exprimat întreaga deșertăciune a lumii și a vieții, care poate fi depășită doar alături de Hristos. Înviind cu trupul, care nu mai era supus stricăciunii, Hristos s-a făcut „începătură celor adormiți, Întâi-Născut din morți, ca să fie El începătorul tuturor în toate”, după cum ne rugăm în Anaforaua Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare. Împreună cu Hristos cel Înviat putem râde așadar în fața morții, în fața căreia nimeni în afară de sfinți nu îndrăznește nici măcar să zâmbească.

3. Dumnezeu care varsă și șterge lacrimi

Episodul învierii din morți a lui Lazăr din Betania ni-l arată pe Iisus lăcrimând la moartea acestuia, atunci când a văzut-o pe Maria, sora lui, și pe iudeii care veniseră acolo plângând (In 11, 32-35). Dumnezeu însuși lăcrimează pentru omul aflat sub determinismul istoriei și al morții, vărsând lacrimi de iubire (In 11, 36). Marile praznice creștine, în care sunt celebrate evenimentele mântuitoare din viața Mântuitorului ne transpun în situații de tristețe, precum Sfintele Pătimiri ale Domnului Hristos, sau în stări de bucurie precum Sfânta Înviere și perioada Cincizecimii. În Sfânta Scriptură, de asemenea, întâlnim lacrimi ale durerii, lacrimi ale pocăinței și lacrimi ale bucuriei.

Episodul morții lui Lazăr arată omul care plânge, dar și pe Dumnezeu plângând pentru el. Între lacrimile surorilor lui Lazăr și cele ale lui Iisus există însă o diferență fundamentală: primele sunt ale omului și sunt neputincioase în fața morții. Celelalte sunt ale Dumnezeului care prin Întrupare, Cruce și Înviere a biruit moartea, purtându-l și pe om peste prăpastia morții. De acea lacrimile iubirii Domnului, nu sunt ca lacrimile neputinței omului, care nu poate ieși singur din universul morții, nu se poate automântui. Pentru a ieși din universul concentraționar al morții există o singură soluție, soluția mistică a credinței, spunea Alexander Soljenițin, idee reluată de Nicolae Steinhardt la începutul *Jurnalului Fericirii*.

Învierea lui Hristos, pentru care ne pregătește învierea lui Lazăr, deschide istoria spre un sens veșnic: cerul nou și pământul nou, împărăția veșnică a lui Dumnezeu. Această împărăție este singura care nu mai cunoaște lacrimile și plânsul, fiind văzută de prorocul Isaia în Duh, atunci când a prorocit venirea lui Mesia: „El va înlătura moartea pe vecie! Și Domnul Dumnezeu va șterge lacrimile de pe toate fețele și rușinea poporului Său o va îndepărta de pe pământ, căci Domnul a grăit!” (Isaia 25, 8). Sfântul Ioan Evanghelistul a văzut, de asemenea, cerul nou și pământul nou, cetatea sfântă, Noul Ierusalim, pogrându-se din cer de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă, auzind din tron un glas puternic care zicea:

„Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii și El va sălășlui cu ei și ei vor fi poporul Lui și însuși Dumnezeu va fi cu ei. Și va șterge orice lacrimă din ochii lor și moarte nu va mai fi; nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut” (Apoc 21, 3-4).

Aceasta este una dintre cele mai frumoase imagini ale lui Dumnezeu în Sfânta Scriptură, care ni-L înfățișează ca un Dumnezeu care șterge lacrimile. Omul dintotdeauna, dar în mod special omul modern are nevoie de acest Dumnezeu al iubirii, un Dumnezeu care deodată varsă lacrimi pentru om, atunci când îl vede învăluit de suferință și de moarte, dar și promite să îi șteargă lacrimile. Cele care nu pot fi șterse pe pământ, vor fi șterse în Noul Ierusalim, unde Dumnezeu va fi mereu cu oamenii și „moarte nu va mai fi”.